

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny, i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
 miejscowych i zamiejscowych
 Rocznie Rb. 6.—
 Półrocznie „ 3.—
 Kwartalnie „ 1.50
 Miesięcznie „ 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-ej do 8-ej wieczorem.
Redakcją redakcja nie zwraca; za artykuły, nie oznaczone a góry ceną, honorarjów redakcja. Wypłacać nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmuje wszystkie księgarnie. W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i E. Metz i S-ka Krańd. Przed. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i E. Metz i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k. Reklamny i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadesłane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego” na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest p. Wacław Badurski (Sosnowiec, hotel „Warszawski.”)

Reprezentację „Gonia Częstochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani Z. Hubickiej Tamże ogłoszenia do „Gonia Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gonia Częstochowski” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan A. Nowakowski.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.

- Oddział I. **Wyciągi automobilów w Monako, kosztem ludzkich ofiar; Kobięce równouprawnienie.**
- Oddział II. **Epizody z Rosyjsko-Japońskiej wojny czyli mała Japonka (dramat); Koniec marzeń (dram.)**
- Oddział III. **Fabrykacja łalek; Sen złodzieja pod wodą; Nieprzyjemna kąpiel.**

Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łoży po 50 kop. Gale-ryja 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płać połowę. Dyrektor B. Zarzecki.

Lekarz d-ta Grejniec

przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu, Alaja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Podróż Izwolskiego.

Podróżującego ministra spraw zagranicznych spotkało we Włoszech takie samo przyjęcie, jak w Austrii i w Niemczech. Prasa witała go owacyjnie; pisma urzędowe i półurzędowe rozpisywały się o przymierzu rosyjsko-włoskim, jako fakcie dokonanym. Na czym polegało to przyjęcie i jakie pertraktacje je poprzedziły?

Odpowiedź na to pytanie napróżno szukalbymy w depeszach z Rzymu, rozesłanych przez rządowe Agencje telegraficzne. Przed tygodniem mówiono to samo w prasie niemieckiej, przed dwoma w austriackiej z powodu narad Izwolskiego z von Schönnem oraz baronem Aehrenthalem. Wszędzie — w Berlinie i Wiedniu, jak teraz i w Rzymie, w tych samych, nieledwie stereotypowych frazesach, ogłaszają porozumienie z Rosją i solidarność z nią w palących kwestiach polityki międzynarodowej.

Każde z państw trójprzymierza solidaryzuje się zatem z Rosją w tych palących kwestiach. Czy jednak solidaryzują się one z sobą? Oczywiście, że nie, a świadczy o tem przedewszystkiem dążenie każdego z nich do porozumienia się, do solidarności z Rosją.

Nie mogą, naprzykład, Niemcy solidaryzować się z Austro-Węgrami w sprawie oddania Bułgarii wschodnio-rumelskiej oraz bułgarskiej odnogi kolei Wschodniej, wzamian za coś, co dotychczas jeszcze nie jest wiadomem, a co stanowi tajemnicę rozmów cesarza Franciszka-Józefa z księciem Ferdynandem w Budapeszcie. A nie mogą, w sprawie tej mieć żadnego zdania, gdyż, nie mówiąc już o kapitałach niemieckich, włożonych w to przedsiębiorstwo, na umowie takiej acierpiałoby przyznanie stenski z Turcją, stosunki ogromnie cenne w Berlinie.

Nie mogą również Włochy solidaryzować się z Austro-Węgrami w dążeniu tych ostatnich do przyłączenia Bośni i Hercegowiny, ponieważ wszystko, co przyczynia się do umocnienia Habsburgów na Bałkanach, osłabia wpływy Włoch.

Zrozumiałem jest zatem, że każde z państw trójprzymierza dąży do porozumienia się z Rosją, pragnąc przyciągnąć ją na swoją stronę, jako siłę, będącą z natury rzeczy, poza obrębem ich grupy, ich systemu.

Rosja może wybierać dowolnie i to własnie stanowi te korzystne warunki, wśród których odbywa się dyplomatyczna podróż Izwolskiego. Należy się spodziewać, że warunki te zostaną wykorzystane przez dyplomację rosyjską o tem znaczeniu, że pozostawi ona sobie

pełną swobodę działania, możność zbliżenia się z każdym państwem w Europie pod tym jednym warunkiem, iż rada ministrów byłoby dla niej korzystne. Należy koniecznie pogodzić politykę przymierza francusko-rosyjskiego, uzupełnionego przez przyjaźń z Anglią z tak zwaną polityką okolicznościową („Gelegenheits Politik”) i w tym celu zapewne rosyjski minister spraw zagranicznych podroz swą przedsięwzięć.

Znowu koleje syberyjskie.

W gazetach syberyjskich zjawilo się ogłoszenie generał-gubernatora iryckiego, w którym zawiadamia, iż rada ministrów poleciła mu przystąpić do rozpatrzenia kwestji przyłączenia kapitałów prywatnych do budowy kolei syberyjskich, przyczem zaprasza osoby, pragnące wziąć udział w specjalnej naradzie, celem omówienia danej kwestji, a niezyczący sobie z jakichkolwiek bądź przyczyn uczestniczyć w naradzie, mogą dostarczyć swych notatek i materiałów, odnoszących się do danej sprawy.

Odzwiera ta nie znalazła w prasie syberyjskiej przychylnego oddźwięku, przeciwnie, w niektórych pismach wywołała szereg zarzutów zasadniczych, umotywowanych w całym szeregu artykułów, dowodzących, iż budowa w Syberji prywatnych dróg żelaznych o znaczeniu lokalnem, jest conajmniej przedczesna. W Syberji bowiem ludność zamieszkuje niewielkimi gromadkami pobraża rzek i grunta wzdłuż dwóch—trzech traktów, cała zaś pozostała przestrzeń jest niezaludniona, a nawet niekiedy zupełnie nieznaną. „I na takiej pustynie projektuje się budować koleje, ate—zapytuje „Syb. Zaria”—dokąd i pogo—tego nie wiemy. Wprost zabawny jest pogląd, że koleje przyczynią się do ożywienia Syberji. Rzeczywiście, przy kolejach rozwijają się kolonie, zaczynają powstawać wioski, a nawet miasta, ale wszystko to będzie istniało dla kolei i przez koleje, a powinno być wprost przeciwnie: koleje musi istnieć dla ludności i na jej koszt. Przykład kolei wschodnio-chińskiej, a nawet całej głównej linii syberyjskiej jest najwymowniej-szym”. Pogląd ten stara się zbijać organ ministerstwa finansów wywodami następującymi:

Przedewszystkiem trzeba pamiętać o tem, że koleje mają własność przyciągania zarówno dośrodkowego, jak i ośrodkowego. Kolej syberyjska nie tylko przyciągnęła ku sobie tamieczną ludność i stworzyła na swej drodze cały szereg nowych punktów handlowych, lecz zbliżyła wogóle do rynków zbytu wszystkie leżące wzdłuż rzek centry handlowe Syberji, które teraz dopiero znalazły dla swych wyrobów daleko dogodniejszą i większą zbytna swoją produkcję. Przynajmniej wszystkie większe lub mniej znane punkty Syberji, oddalone od głównej linii kolejowej, nistylają się nie podupadają, ale przeciwnie, rozwijają się zna-

cznie, z wyjątkiem jedynie Tomska, przyczyny upadku którego są zupełnie specjalnego charakteru. Powodem tego ma być po części tamieczny samorząd miejski i kupiectwo, które nie miało w swoim czasie przystosować się do nowych warunków, w jakich znalazło się miasto powyższe. Jako przeciwstawienie Tomska może być uważany np. Lipsk, który, będąc zupełnie oddalony od najważniejszych europejskich traktów, zachował jednak swe znaczenie handlowe, jedynie dzięki nadzwyczajnej energii i pracy zarządu miejskiego i kupiectwa.

Tym sposobem conajmniej ryzykowałem jest twierdzenie niektórych syberyjskich gazet, że wpływ kolei żelaznych jest bardzo nieznaczny dla rozwoju Syberji, chociaż trzeba przypaźnić, że wpływ ten ma być naturalne granice. Jeżeli zaś przyjąć dla Syberji za zasadę iż „kolej istnieje dla ludności”, t. j. powstanie swe zawięzacja potrzebie ludności danego okręgu, jako ostatnie ogniwo, łączące oddzielne już dostatecznie rozwinięte punkty, to można być pewnym, że przynajmniej w obecnej chwili, żadna prywatna kolej w Syberji powstać nie może. Dla Syberji zatem trzeba szukać innych zasad i innych haseł do budowy prywatnych dróg żelaznych, a jednym z takich haseł są naturalne bogactwa Syberji, ponieważ eksploatacja tych bogactw może dać potrzebne ładunki i handlowe znaczenie nowej kolei.

Dotychczasowe projekty budowy prywatnych dróg żelaznych w Syberji opierały się głównie na eksploatacji miejscowych naturalnych bogactw kopalnianych, jako przedsiębiorstw bezpośrednio związanych z projektowaną koleją. Przytem rachuby na przyciągnięcie dla kolei miejscowych naturalnych ładunków, t. j. produktów przemysłu ludności, ograniczały się bardzo skromnymi cyframi, i w każdym razie nie miały rozstrzygającego znaczenia dla dochodowości drogi żelaznej. Tym sposobem projekt budowy prywatnej kolei w Syberji jest w ścisłym związku z rozwojem miejscowego przemysłu, t. j. eksploatacją bogactw naturalnych całego kraju.

Z tej strony i chęci utworzenia nowej zasady budowania kolei na pustkowiach, widac, że miljonowe straty obciążające corocznie ludność zmuszona pokrywać deficyty kolei syberyjskich, jeszcze są uważane za niedostateczne przez niektórych działaczy, którzy pragną wybudować nowe koleje, jako się przyciągającą ludność. Przykład Tomska, który niewątpliwie usiłował utrzymać swoje stanowisko handlowe jest dla nich fraszką i niezawodnie swoje zamysły przeprowadzą. W. J.

Nuncjatura w Petersburgu. Do „Kurjera Warsz.” telegrafują: Pogłoski o rozpoczęciu przez Watykan nowych rokowań z rządem rosyjskim w sprawie utworzenia nuncjatury Papieskiej w Petersburgu są zupełnie bezpodstawne.

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wewnętrznego, od najwyszajszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych nych prima materjajów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty suntuatorskie. Zakład podaje ni 263 się wykonywać roboty w malarstwie i rzeźbiarstwie, informację, rysunki kosztowny na każde żądanie

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamioniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Alaja III dom wlewan.

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Wegiel z kop.: „Hr. Renard,” „Saturn,” Reden,” „Towarz. Grodziackie” w ładunkach wagonowych z dostawą lub bez.

Skład materiałów bławatnych Bernarda LEWINA

w Częstochowie, Aleja I hotel Victoria
poleca na sezon jesienny i zimowy w ogromnym wyborze

Nowości Wełn

Kostjumowe
Wizytowe
Czarne

Szewioty
Sukienka angielskie
Jedwabie

Wełny mundurkowe
Fartuszkki pensjonarskie
KOLDRY atlasowe i wełniane.

DIWANY, CHODNIKI, FIRANKI, LINOLEUM.

Plisy gotowe „Primissimo“ do sukien w wszystkich kolorach nadzwyczaj praktyczne.

1223

BIURO ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANE

Filipczyński, Łopieński i S^{ka}

Częstochowa, Aleja II № 28. Telefonu № 150.

Adres tel.: „Filipczyński Częstochowa.“

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie budownictwa wchodzące jako to: Projekty architektoniczne i budowlano-konstrukcyjne oraz prowadzenie robót budowlanych. Sporządzanie i sprawdzanie kosztorysów i rachunków budowlanych, obliczenia statyczne oraz perspektywy à vol d'oiseau. Całkowite przedsiębiorstwa budowlane lub też oddzielne roboty mularskie, ciesielskie, stolarskie i t. p.

Biuro pośrednictwa i zleceń

„RENOMETR“

w Częstochowie, III-cia Aleja № 60.

Telefonu Nr. 138.

Przy najrozleglejszym pośrednictwie i warunkach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany, dzierżawy, parcelacje majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, willi, zakładów przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże lokata kapitałów.

Nowość!

Nowość!

Kto czuje wstręt do Haematogen w płynie
niech spróbuje

Haematogen w pastylkach „MEDICO“

kóre z łatwością rozpuścić się dają w wodzie, są lekkostrawne i skutecznie działające.

Pastylki są znacznie tańsze niż preparat w płynie.
Wyrabiamy w dalszym ciągu najlepszego gatunku.

Haematogen w płynie
Haematogen w proszku
Haematogen w czekoladkach.

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.
Tow. Akcyjne Chem. fabryki TRAMPEDACH & Co RYGA.

DLA KASZLĄCYCH I OSŁABIONYCH ekstrakt i karmelki

„LELIWA“

w Warszawie, Zielna 21, Tel. 5954.

Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.

„Arystokratyna“

Odnaczona na zeszloroocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się pleś lniąco białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pieg, zmarszczki, wagner, żółte plamy usuwa „Arystokratyna“ po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie

A P T E C Z N Y M

Wacława O R Z E Ł

w Częstochowie, III Aleja № 48.

1485

Ważna wiadomość

dla chcących się osiedlić
na roli w Brazylii.

Kto chce jechać z rodziną do Brazylii dla osiedlenia się na roli, może otrzymać od Towarzystwa żegluga bilet wolnej jazdy przez morze, dla siebie i całej rodziny.

Przed wyjazdem zasięgnąć należy rady Tow. „Opatrzność“ w Krakowie, lub w biurach Towarzystwa w Oświęcimiu i Jarosławiu.

Towarzystwo ma w Brazylii swoich urzędników i zajmuje się losem wychodźców na miejscu.

Nie dać się więc bałanucić pokątnym agentom, którzy nie znają sami kraju, do którego ludzi wysyłają i fałszywie informują wychodźców narażając ich na straty i zawód.

Na samą jazdę do morza potrzeba mieć najmniej 30 koron od osoby dorosłej. Przed wyjazdem być u doktora dla stwierdzenia czy nie zachodzi wypadek choroby oczu.

Towarzystwo opieki nad wychodźcami „Opatrzność“ w Krakowie.

1202 16-2
Sklep spożywczo-kolonialny dobrze prosperujący, sprzedam niedrogo. Aleja III Nr. 49. 1257-10-4

Dom sprzedam parterowy z placem pod budowę, lub ogród, cena przystępna. Warszawska № 107. 1287-4-4

Poszukuję korepetycji rano albo po południu. Batoryski, Szkołna 15.

POŹCZOCHY. Pracownia pożyczek nadrabiane. Tanie bo w prywatnym mieszkaniu, Aleja II № 31 K. Kieszczęńska. 1219 40-1

Znaleziono na Teatralnej kołnierz fabryczny. Wiadomość w Redakcji.

ROWERY

z oryginalnych części francuskich najtaniej.

T. KURASIEWICZ
Częstochowa.

Jedyna Chrześcijańska Pracownia zegarmistrzowska

Franciszka GORSKIEGO
długolet. współpracownika pierwszorzędnych firm w Warszawie i zagranicą.

III Aleja № 50 (vis a vis powiatu). Poleca laskawym względem Szan. Publiczności fachową reperację zegarów: kieszonek, stolowych i antyków.

Sumienna praca i gwarancja.

Proszę zwrócić uwagę na nauczyciela tańców M. A. Lubiński

udziela lekcji w gimnazjum rządowym i polskiem im. Mickiewicza, a także na sali Harmonii i zbiorowo u siebie przy ul. Mikołajewskiej № 9, na mieście lub na wyjazd.

Magazyn obuwia

męskiego, damskiego i dziecięcego, wykonywa według najświeższych fasonów z materiału krajowego i zagranicznego. III Aleja № 60. 1292-3-1

Nauczycielka

z maturą g mnażjum żeńskiego i patentem nauczycielskim, udziela lekcji. Adres w Redakcji. 1291-2-1

S. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)

Skład Win DELIKATESÓW

i towarów kolonialnych
egz. od 1878 r.

TELEFON 149.

POLECA:

Wszczęświatowy najwytworniejszy

Koniak Jas Prunier & Co

oraz Wino Szampańskie

Księcia „Montebello“
najmłodniejsze w świecie smakosów.

Specjalność firmy

IMPORT

WIN

Węgierskich

i

Francuskich.